YÜZBAŞININ KIZI

(Капитанская дочка)

Aleksandr Puşkin

Rusça aslından çeviren:
Vedat Gültek

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1653
EDEBÎ ESERLER: 859

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-075-3

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

Özgün Adı: Капитанская дочка

1. Basım: 2001, Sosyal Yayınlar
2. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Oğuzhan Murat Öztürk

Son Okuma: Bilal Erimez

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Baskı ve Cilt: İMAK OFSET BASIM YAYIN SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
Akçaburgaz Mah. 137. Sok.No: 12 Esenyurt / İstanbul / TÜRKİYE
Sertifika Numarası: 45523 Tel: (0212) 444 62 18

İstanbul- 2021

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Aleksandr Sergeyeviç Puşkin: 6 Haziran 1799'da Moskova'da doğdu. Fransızcayı küçük yaşlarında anadili gibi öğrenen Puşkin, Sankt Petersburg'daki Çarskoye Selo Lisesi'nden 1817 yılında mezun oldu. 1820-1824 yıllarını muhalif şiirlerinden dolayı "sürüldüğü" Rusya'nın güney vilayetlerinde, Kafkasya ve Kırım'da geçirdi. 1826 yılında I. Nikolay tarafından affedildi, fakat yurtdışına gitmek için yaptığı başvuru yine I. Nikolay tarafından geri çevrildi. 1831 yılında Natalya Nikolayevna Gonçarova'yla evlendi. 8 Şubat 1837'de düelloda Fransız subay d'Anthes'in ağır yaraladığı Puşkin iki gün sonra Sankt Petersburg'da hayatını kaybetti. Rus edebiyatının en büyük şairlerinden biri olan Puşkin, modern Rus yazı dilinin de temellerini atan isim olarak kabul edilir.

Vedat Gültek: 1939 yılında Malatya'da doğdu. İlkokulu Malatya'da, ortaokulu ise Besni'de bitirdi. Lise tahsilini Erzincan Askeri Lisesi'nde yaptıktan sonra 1959 yılında Kara Harp Okulu'na girdi. 1961 yılında piyade subayı olarak mezun oldu. Askeri okullarda yabancı dil olarak Rusça'yı seçen Vedat Gültek, Silahlı Kuvvetler'in değişik birliklerinde çeşitli görevlerde bulundu. 1974 yılında Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin Rus Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olunca aynı yıl Askeriye'deki görev birimini değiştirerek öğretmen oldu ve Işıklar Askeri Lisesi'ne Rusça öğretmeni olarak atandı.

Silahlı Kuvvetlerin birçok biriminde öğretmenlik yaptıktan sonra 1993 yılında emekliye ayrıldı. Evli ve iki çocuk sahibi olan yazarın, birçok çevirisinin yanında yayımlanmış eserleri şunlardır:

- Rus Dili Grameri – Kurmay Yayınevi
- Türkçe-Rusça Rusça-Türkçe Konuşma Kılavuzu – Kurmay Yayınevi
- Türkçe-Rusça Rusça-Türkçe Atasözleri Sözlüğü – Sosyal Yayınlar
- Rusça – Türkçe Türkçe – Rusça Sözlük – Kurmay Yayınevi

BİRİNCİ BÖLÜM

BİR MUHAFIZ KITASI ÇAVUŞU

"Yarın öbür gün bir muhafız birliğinde yüzbaşı olabilirdi."
"Nene gerek, bırak çalışsın orduda."
"Çok haklısın! Bırak sürünsün....
...
"Peki, onun babası kim acaba?"

Knyajnin

Babam Andrey Pitroviç Grinyov, Kont Minih'in emrinde çalışmış gençken. 17.. yılında da emekliye ayrılmış binbaşı rütbesiyle. Kendi köyü Simbirsk'te, yine o köyden yoksul fakat soylu bir ailenin kızı olan annem Avdotya Vasilyevna Y. ile evlenip orada yaşıyordu o günden beri. Biz dokuz kardeşmişiz aslında. Ne var ki tüm kardeşlerim henüz çocukken ölmüşler. Ben ise yakın bir aile dostumuz olan, muhafız birliğinde Binbaşı B.'nin de yardımıyla Simyonovski alayına çavuş yazılmışım daha annemin karnındayken. Eğer annem benim yerime bir kız doğurup tüm umutlar boşa çıksaydı babam, henüz doğmamış bir çavuşun ölümünü gerekli yerlere bildirecek ve sorun da böylece kapanacakmış.

Öğrenimimi tamamlayıncaya dek izinli sayılıyordum. Şimdikine oranla çok farklıydı o zamanki öğrenim. Artık seyisimiz olan Savelyiç'in ellerindeydim beş yaşıma girince. Azıcık uyanık biri olduğu için benim lalam olmuştu. Onun denetiminde yetiştiğimden olacak, on iki yaşıma geldiğimde Rus gramerini iyice öğrenmiş ve bir minik yazı üzerinde yanılmadan konuşabilecek konuma gelmiştim artık. Benim için Mösyö Bopre adında bir Fransız tuttu babam o sıralarda. Çiftliğin yıllık şarap ve zeytinyağı gereksinimiyle birlikte Moskova'dan getirtilmişti bu adamcağız. Savelyiç'in canını çok sıkmıştı Fransız'ın gelişi.

"Allah'a şükür, çocuğun yıkanması, taranması ve beslenmesi tamam," diye kendi kendine homurdanıp duruyordu. "Kendi adamın yokmuş gibi git yabanın bir mösyösünü tut, getir! Paraların da boşa gitsin!"

Asıl mesleği berberlikmiş Bopre'nin: sonradan Prusya'da askerlik yapmış, daha sonra da ne anlama geldiğini anlamadan Rusya'ya pour etre outchitel[1] gelmiş. İyi bir delikanlı olmasına karşın, aklı bir karış havada ve çok dağınıktı. Karşı cinse olan aşırı tutkusu da onun en zayıf yanı idi. Sık sık tokatlanıp duruyordu bu yüzden. Her tokattan sonra oflayıp pofluyordu günlerce. Kendi deyimiyle "şişe düşmanı" değildi; yani Rusça söyleyecek olursak, içkiye aşırı düşkündü. Ne var ki bizim evde, sadece yemeklerden sonra bir kadehçik şarap verildiğinden ve her verilişte zavallı öğretmen atlandığından, kısa bir süre sonra Rus likörüne alıştı Bopre ve ardından da likörün mide için çok daha yararlı olduğunu savunarak kendi ülkesinin şaraplarına yeğlemeye başladı onu.

Hemen kaynaşmıştık onunla. Bana Fransızca, Almanca ve hatta bütün bilimleri öğretmek zorundaydı anlaşma gereği. Ne var ki o, bunun yerine ayaküstü çat pat Rusça öğrenmeyi yeğledi benden, sonra da herkes kendi işiyle ilgilenmeye başladı. Çok sıkı fıkı dost olmuştuk. Ondan daha iyi bir öğretmen bulamazdım doğrusu. Ne yazık ki kader ayıracakmış bizi. Bakın nasıl oldu bu olay.

Şişko ve çiçek bozuğu suratlı çamaşırcı kız Palaşka ile bir gözü kör sığırtmaç kız Akulka, günün birinde anlaşarak, ikisi aynı anda annemin ayaklarına kapanıp işledikleri büyük günahı itiraf etmişler. Deneyimsizliklerinden yararlanarak kendilerini iğfal eden mösyöden yakınmışlar gözyaşları içinde.

Kuşkusuz bu tür konularda hiç mi hiç şakası olmayan annem de durumu babama ulaştırmakta gecikmemiş. Birini cezalandırırken uzun uzun düşünüp taşınmazdı babam. O düzenbaz Fransız'ı yanına çağırtmış hiç zaman yitirmeden. Mösyönün bana ders verdiğini söylemişler. Babam da kalkıp odama geldi. O sırada yatağa uzanmış mışıl mışıl uyuyordu Bopre. Ben ise kendi işlerimle ilgileniyordum. Benim için Moskova'dan bir coğrafya haritası getirtildiğini söylemiş miydim? Bu harita hiçbir işe yaramadan duvarda öylece asılı duru-

[1] Öğretmen olmak için. -çn.

yordu. Ne var ki onun kâğıdının genişliği ve güzelliği benim ilgimi çok çekiyordu. Sonunda, Bopre'nin de uyumasından yararlanarak o haritadan bir uçurtma yapmaya koyulmuştum.

Babam odama girdiğinde ben, tam da Ümit Burnu'na bir kuyruk takıyordum ağaç kabuklarından. Coğrafi araştırmalarımı nasıl yaptığımı görünce kulağımı çekti; ardından da Bopre'ye doğru atıldı ve zavallı adamcağızı sarsıp uyandırdı, sonra da ağzına ne geldiyse söylemeye başladı. Bopre neye uğradığını anlayamamış bir hâlde kalkmaya yelteniyor fakat bir türlü beceremiyordu: Zavallı Fransız kör kütük sarhoştu çünkü. Bir felaket bin nasihatten evladır. Babam adamcağızı yakaladığı gibi yataktan kaldırdı ve yaka paça kapı dışarı etti, hemen aynı gün de çiftlikten kovdu onu: Bu arada Savelyiç'in keyfine diyecek yoktu doğrusu. Benim eğitimim de bu şekilde sona ermiş oldu.

Uşakların çocuklarıyla birlikte güvercinleri kovarak ve birdirbir oynayarak birkaç yıl daha geçirdim. Bu arada on altı yaşımı doldurmuştum ki yaşamımı değiştiren bir olay oldu.

Sonbaharda bir gün annem salonda reçel kaynatıyor, ben de fokur fokur kaynayan reçele bakıyordum onun yanında. Babam, her yıl yayımlanan *Saray Almanağı*'nı okuyordu pencerenin önünde. Bu kitap çok ilgisini çekiyordu onun; her okuyuşunda dehşet derecede coşkulanır, kendinden geçerdi neredeyse. Babamın huylarını ve alışkılarını çok iyi bilen annem, elinden geldiğince zavallı kitabı uzak bir yerlere tıkıştırır, böylece *Saray Almanağı* aylarca babamın gözlerinden ırak olurdu. Ne var ki bir kez de eline geçerse, saatlerce bırakamazdı onu elinden. Kimi zaman *Saray Almanağı*'nı okurken ara sıra omuzlarını silkiyor, "Tümgeneral!.. Benim bölükte çavuştu o!.. İki nişan sahibi!.. Acaba onunla çoktan beri mi biz?.." diye yavaş sesle yineleyip duruyordu. Sonunda almanağı divana fırlatıp derin düşüncelere daldığında bir kaygıdır alırdı beni.

Birden anneme döndü, "Avdotya Vasilyevna, şu anda Petruşa kaç yaşında?" diye sordu.

"On yedisine girdi ya," diye yanıtladı annem. "Hani Nastasya Gerasimovna teyzenin gözüne perde indiği yıl doğmuştu, sonra da…"

"Tamam," diye konuşmayı kesti babam. "Görev zamanı geldi demek ki. Yeter artık kızların ardından koştuğu ve de güvercinliklere tırmandığı."

Kısa süre sonra oğulcuğundan ayrılmak düşüncesi anneciğimi

öylesine etkilemişti ki elindeki kaşık, tencerenin içine düştü ve yüzü gözyaşlarıyla doldu. Bense, duyduğum heyecanı hiçbir zaman anlatamam. Kafamda, özgürlük ve Petersburg yaşamının mutluluklarıyla ilgili düşlerle birleşiyordu orduya katılmak düşüncesi. Muhafız birliklerinden birinde bir subay olarak düşlüyordum kendimi. İnsanın, yaşamında elde edebileceği en yüksek onur buydu bence.

Düşüncelerini değiştirmeyi de ertelemeyi de hiç sevmezdi babam. Yola çıkacağım gün kararlaştırılmıştı. Ondan bir gün önce, emrine gideceğim komutana mektup yazacağını söyleyerek benden kâğıt kalem istedi.

"Unutma Andrey Pitroviç," dedi annem, "Prens B.'ye benden de selam yaz. Petruşa'mı ilgi ve şefkatinden yoksun bırakmayacağını umuyorum."

"Sen neler saçmalıyorsun!" diye yanıt verdi babam kaşlarını çatarak. "Prens B.'ye mektup yazan kim?"

"Petruşa'nın komutanına mektup yazacağını az önce söyleyen sen değil miydin?"

"Ee, ne olmuş peki?"

"İyi ya, Petruşa'nın komutanı Prens B. değil mi? Onu Simyonovsk alayına yazdırmamış mıydık?"

"Yazdırmıştık! İyi de ne çıkar bundan? Petersburg'a gitmeyecek ki Petruşa. Orada çapkınlık ve para harcamanın ötesinde ne öğrenecek? Yo, hayır; varsın orduda çalışsın, biraz burnu sürtsün ve barut koklasın da bir züppe olmasın, asker olsun. Bunun nüfus kâğıdı nerede? Hadi, al da gel!"

Nüfus kâğıdımla birlikte benim vaftiz gömleğimi de sakladığı yerden çıkarıp getirmişti annem: Titreyen elleriyle babama uzattı onları. Onu inceden inceye okuduktan sonra masaya, tam karşısına koydu ve mektubunu yazmaya başladı.

İçim içime sığmıyordu. Eğer Petersburg'a göndermiyorlarsa beni, nereye gönderiyorlardı öyleyse? Ağır ağır hareket eden babamın kaleminden alamıyordum gözlerimi. Mektubunu bitirdi sonunda, nüfus kâğıdımla birlikte onu da bir zarfa koyup mühürledi, gözlüğünü çıkardı ve beni yanına çağırarak, "İşte, eski arkadaşım ve dostum Andrey Karloviç R.'ye yazdığım mektup," dedi. "Onun emri altında çalışmak üzere Orenburg'a gidiyorsun.

Tüm umutlarımın birden yıkıldıklarını fark ettim o an. Demek ki ben Petersburg düşleri kurarken ıssız ve tenha bir yurdun can sıkıntıları bekliyormuş beni. Bir dakika kadar önce içimi büyük bir coşkuyla dolduran o çalışma düşüncesi, ağır bir yük gibi omzuma çökmüştü şimdi. Ne var ki yapacak pek de bir şey yoktu artık. Basamakların önüne çekilen arabaya bavulum, içinde çay takımlarım olan sandık, sıcacık ev yaşamının son izleri olan börek ve çöreklerin doldurulduğu çıkınlar yerleştirildi ertesi gün. Beni uğurlamak için annem ve babam kapıya çıktılar. Babam bana, "İyi yolculuklar Pyotr," dedi. "Söz vereceğin kişiye doğrulukla hizmet et; komutanlarının sözünden çıkma; aferin peşinde koşma; kendini fazla yıpratma ama çalışmaktan da kaçınma; şu atasözünü aklından hiç çıkarma: 'Elbiseni yeniyken, onurunu gençken koru."

Kendime iyi bakmamı öğütledi annem gözyaşları arasında, Savelyiç'ten de çocuğuna çok iyi bakmasını istedi. Tavşan kürkünden bir gocuk, onun üstüne de tilki derisinden bir yelek geçirdiler sırtıma. Savelyiç ile birlikte arabaya oturdum ve gözyaşları arasında uğurlandım.

Aynı gece, gerekli şeyleri alabilmem için bir gece kalmak zorunda olduğum Simbirsk'e vardım. Bütün satın alma işleriyle Savelyiç görevlendirilmişti. Bir handa konakladım. Savelyiç, dükkânları dolaşmaya çıktı sabahleyin. Pencereden pis bir ara sokağa bakmaktan usanıp bütün odaları dolaşmaya çıktım. Bilardo salonuna girdim ve orada uzun boylu, otuz beş yaşlarında, ince siyah bıyıklı, sırtında bir sabahlık ve elinde de bir bilardo sopası, dişlerinin arasına bir ağızlık sıkıştırmış olan bir bay gördüm. Oyun arkadaşı olan markacı, yenince bir kadeh votka içiyor, yenilince de dört ayak olup bilardo masasının altında sürünüyordu. Seyretmeye başladım oyunlarını. Oyun uzadıkça daha bir sık sürünmeye başladı markacı, hatta öyle oldu ki bilardo masasının altından çıkmaz oldu sonunda. O bay, markacıya, mezar başında söylenebilecek birkaç güzel (!) söz söyledikten sonra bana dönerek bir el bilardo oynamamızı önerdi. Ben bilardo bilmediğimi söyleyerek bu öneriyi reddettim. Buna çok şaşırdığı apaçıktı. Çok acıyormuş gibi baktı bana. Ne var ki yine de sohbet etmeye başladık. İvan İvanoviç Zurin'miş adı ve … muhafız alayının komutanıymış ama Simbirsk Askerlik Şubesine geldiği için bu handa kalıyormuş şimdi.

Onunla yakında meslektaş olacağımı öğrenince beni, Allah ne verdiyse karavana türü bir yemeğe davet etti Zurin. Büyük bir sevinçle kabul ettim. Masaya oturduk. Çok içiyordu arkadaşım ve bu ordu geleneğine benim de alışmam gerektiğini söyleyerek kadehimi dolduruyordu durmamacasına. Katıla katıla gülüyordum anlattığı asker fıkralarına; tam bir dost olmuştuk artık masadan kalktığımızda. Bana bilardo öğretebileceğini söyledi Zurin.

"Bütün kardeşlerimizin bu oyunu öğrenmeleri çok gerekli," dedi. "Örneğin bir sefer sırasında kasabanın birine uğradın; söyle bakalım, ne ile uğraşacaksın? Her zaman da Yahudi dövmek olmaz ki! İstemesen de yine bir hana girip bilardo oynayacaksın, işte, bunu yapabilmen için de bilardo oynamasını bilmelisin!"

Bu işe aklım yatmıştı iyiden iyiye. Büyük bir istekle istekayı kavradım; Zurin, yüksek sesle yüreklendirip duruyordu beni; bu kadar kısa bir sürede gösterdiğim ilerlemeye şaşıp kalıyordu. Birkaç dersten sonra bana, yani kazanç için değil de en azından boşuna oynamış olmamak için sayısı bir kuruştan parasına oynamamızı önererek parasız oynama alışkınlığından daha kötü bir şeyin dünya üzerinde var olamayacağını söyledi. Onun bu önerisini de kabul ettim; kendine bir punç söyledi Zurin, bir kez olsun bunu benim de denemem gerektiğini söyledi. Kesinlikle punç içmek gerekiyormuş orduda çalışırken. Punç olmadan askerlik olur muymuş hiç! Onun sözünü tuttum. Oyunumuz da sürüyordu bu arada. İçkiyi her yudumlayışta yürekliliğim giderek artıyordu. Toplarım yan banttan sık sık dışarı fırlıyor, ben ise öfkeleniyordum, ben öfkelendikçe nasıl bir hesap tuttuğunu bilmediğim markacıyı azarlıyor ve giderek büyütüyordum oyunu; sözün özü, tıpkı başıboş kalan bir çocuk gibi davranıyordum. Zamanın nasıl geçtiğini hiç fark etmedim bile bu arada. Bir ara saate baktı Zurin, bilardo topunu bıraktı ve bana yüz ruble borçlandığımı söyledi. Birazcık şaşırdım buna. Paralarım Savelyiç'teydi çünkü. Özür dilemeye başladım.

"Rica ederim," diye sözümü kesti Zurin. "Hiç endişelenmeyin. Dilediğiniz zaman ödeyebilirsiniz. Haydi bakalım, Arinuşka'ya gidiyoruz şimdi de."

Ne diyebilirsiniz? Güne nasıl berbat bir şekilde başladıysam yine öyle bitirdim onu. Arinuşka'da yedik akşam yemeğini. Durmadan kadehimi dolduruyor ve bana askerliğe alışmam gerektiğini yine-

leyip duruyordu Zurin. Güçlükle ayakta durabiliyordum masadan kalkarken; Zurin beni gece yarısı getirdi hana.

Bizi basamaklarda karşıladı Savelyiç. Ordudaki görevimi çok ciddi bir biçimde kabullendiğimi görünce de ahlayıp vahlamaya başladı.

"Ne oldu sana böyle efendiciğim?" dedi ağlamaklı bir sesle. "Bu duruma nerede düştün? Ah, Tanrım, günahımız neydi acaba?"

"Sus be moruk!" diye bağırdım söyleyecek başka bir söz bulamayınca. "Sen sarhoşsun herhâlde; git de yat fakat beni yatır önce."

Ertesi gün müthiş bir baş ağrısıyla uyandım, bir gün önceki olayları bir sis perdesi arkasındaymış gibi anımsıyordum. Savelyiç, bir fincan çayla içeri girince düşüncelerimden sıyrıldım.

"Yaramazlığa çok erken başladın Pyotr Andreyiç," dedi başını sallayarak. "Acaba kime çekmişsin sen? Ne büyükbaban ayyaştı ne de baban, annene zaten söz yok; doğdu doğalı ağzına kvastan başka bir içki koymadı. Peki, suçlu kim burada? O mösyö alçağı! İkide bir Antipyevna'ya koşup, "Madam, Je vu pri, votka,"[2] der dururdu. Nah işte, bana "je vu pri!" Tövbeler tövbesi, çok iyi şeyler öğretti köpoğlu köpek! Sanki kendi adamı yokmuş gibi sen git, elin gâvurunu kirala lala diye, sonuç böyle olur işte!"

Utanmıştım. Öbür yana döndüm ve ona, "Dışarı çık Savelyiç," dedim. "Çay istemiyorum."

Savelyiç bir kez konuşmaya başladı mı onu susturmak olası değildir.

"Pyotr Andreyiç, yaramazlığın sonucunu görüyorsun işte. Kafan kazan gibi ve hiçbir şey yemek istemiyor canın. Neden içerler, bilmem ki! Bir bardak turşu suyu içmek ya da bir kadeh likörle çakırkeyif olmak varken. Öyle değil mi?"

Bir çocuk içeri girdi tam o sırada ve İ.İ. Zurin tarafından gönderilen bir pusula uzattı bana. Pusulayı açıp okudum; şu satırlar yazılıydı:

> Sevgili Pyotr Andreyiç, dün yitirdiğin yüz rubleyi bu pusulayı getiren çocukla göndermeni rica ediyorum. Paraya çok gereksinmem var.
>
> Her zaman hizmetine hazır
>
> İvan Zurin

[2] -çn.

Yapacak hiçbir şey yoktu. Pek de önemsemiyormuşum gibi bir tavır aldım; hem kasadarım hem çamaşırcım hem de tüm işlerimin takipçisi olan Savelyiç'e dönerek çocuğa yüz ruble vermesini emrettim.

"Nasıl? Neden?" diye büyük bir şaşkınlıkla ve kekeleyerek sordu.

"Ona borcum var," dedim olabildiğince soğukkanlı olmaya çalışarak.

"Borcun mu var!" diye bağırdı Savelyiç, giderek daha fazla şaşırıyordu. "Peki efendiciğim, ne zaman borçlandın ona? Nasıl bir iş bu? Sen bilirsin efendim ama para mara vermeyeceğim ben."

Bu çok önemli dakikada, dikbaşlı bir ihtiyarın hakkından gelmezsem eğer onun vesayetinden bir daha asla kurtulamayacağımı anladım.

"Ben efendiyim ve sen de uşağımsın," dedim yüzüne tepeden bir bakış fırlatırken. "Paralar benimdir. Bu parayı oyunda kaybettim çünkü canım öyle istedi. Öğüt vereceğine sana ne emrediliyorsa onu yap."

Savelyiç, benim bu sözüm üzerine ellerini bir çırptı ve öylece kalakaldı.

"Ne duruyorsun daha!" diye bağırdım öfkeyle.

Savelyiç ağlıyordu.

"Cancağızım, Pyotr Andreyeviç," dedi titrek bir sesle. "Kederden öldürme beni. İki gözüm, beni, şu ihtiyarı dinle. O dolandırıcıya şaka yaptığını, o kadar paramız olmadığını yaz. Yüz ruble! Aman Tanrım! De ki ailem bana kumar oynamayı yasak etti, ancak cevizine…"

"Saçma sapan konuşmayı bırak!" diye öfkeyle bağırdım. "Getir şu parayı, aksi hâlde tuttuğum gibi kapı dışarı korum seni."

Savelyiç yüzüme baktı ve zırıl zırıl ağlayarak parayı getirmeye gitti. Zavallı ihtiyarcığa çok acımıştım. Ne var ki bir çocuk olmadığımı kanıtlamak ve özgürlüğüme kavuşmak istiyordum artık.

Parası gönderildi Zurin'e. Bu uğursuz handan bir an önce beni çıkarmak telaşındaydı Savelyiç. İçimde gizli bir sızı ve sessiz bir pişmanlıkla bilardo öğretmenimle vedalaşmadan ve onunla bir daha karşılaşacağımı düşünmeden ayrıldım Simbirsk'ten.